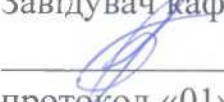

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра економіки та публічного управління

ЗАТВЕРДЖЕНО КАФЕДРОЮ

Завідувач кафедри

 Вікторія МЕДВІДЬ
протокол «01» вересня 2025 р. № 1

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Навчальна практика «Світова економіка»

освітньо-професійна програма «Міжнародні економічні відносини»

спеціальність C1 Економіка та міжнародні економічні відносини

спеціалізація C1.02 Міжнародні економічні відносини

галузь знань C Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

навчально-науковий інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

ПОЛТАВА
2025 – 2026 н.р.

Робоча програма навчальної практики «Світова економіка» для здобувачів вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Міжнародні економічні відносини» спеціальності С1 Економіка та міжнародні економічні відносини спеціалізації С1.02 Міжнародні економічні відносини, рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

Мова викладання: державна

Розробник: Олена Поночовна, асистент кафедри економіки та публічного управління

«01» вересня 2025 року

Олена ПОНОЧОВНА

Погоджено гарантом освітньої програми «Міжнародні економічні відносини»

«01» вересня 2025 року

Ірина ЗАГРЕБЕЛЬНА

Схвалено радою з якості вищої освіти спеціальності «Економіка та міжнародні економічні відносини»

протокол «01» вересня 2025 року № 1

Голова ради з якості вищої освіти спеціальності «Економіка та міжнародні економічні відносини»

Ольга ДИВНИЧ

1. Опис практики

Таблиця 1

Опис навчальної практики «Світова економіка»

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти (СІМЕВ6д_2025)
Загальна кількість годин	225
у тому числі самостійної роботи	75
Кількість кредитів	7,5
Місце в Індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Обов'язкова
Рік навчання (курс)	1
Семестр	2
Вид підсумкового контролю	диференційований залік

2. Мета та завдання практики

Метою навчальної практики «Світова економіка» є закріплення у здобувачів вищої освіти теоретичних знань про світову економіку і навичок їх використання у прикладному економічному аналізі.

Завдання навчальної практики «Світова економіка»:

- закріпити теоретичні знання та забезпечити емпіричний підхід до розуміння світової економіки як системи;
- проаналізувати ресурсний потенціал розвитку світової економіки;
- визначити світові економічні мега-тренди та оцінити прогнози розвитку світового господарства;
- сформувані знання про суб'єктів міжнародної економічної діяльності та їх поведінкової мотивації;
- описати ринки як складові світової економіки, забезпечити аналіз механізму їх дії;
- з'ясувати місце країн та регіональних інтеграційних угруповань у світовій економіці та сформувані навички компаративного аналізу.

3. Передумови для проходження практики

Перелік дисциплін, які передують проходженню практики відповідно до структурно-логічної схеми освітньо-професійної програми: ОК 29 Основи міжнародної мікро- і макроекономіки; ОК 4 Економічна теорія; ОК 15 Країнознавство; ОК 31 Теорія міжнародних відносин; ОК 30 Світова економіка; ОК 5 Інформаційні системи та технології.

4. Результати проходження практики

Проходження навчальної практики «Світова економіка» забезпечує формування наступних компетентностей.

Загальних:

ЗК 7. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК 12. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

Спеціальних (фахових, предметних):

СК 1. Здатність виокремлювати характерні ознаки та тенденції розвитку світового господарства, особливості реалізації економічної політики та світових інтеграційних/дезінтеграційних процесів, у тому числі євроатлантичної інтеграції.

СК 9. Здатність до діагностики стану досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

СК 11. Здатність проводити дослідження економічних явищ та процесів у міжнародній сфері з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

Проходження навчальної практики «Світова економіка» сприяє формуванню наступних результатів навчання:

РН 4. Систематизовувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

РН 16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.

РН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.

Таблиця 2

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання практики
РН 4. Систематизовувати й упорядковувати отриману інформацію щодо процесів і явищ у світовому господарстві; оцінювати та пояснювати вплив ендегенних і екзогенних факторів на них; формулювати висновки і розробляти рекомендації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.	Здатність збирати, систематизувати та критично аналізувати статистичні й аналітичні дані провідних міжнародних організацій (СБ, МВФ, СОТ, ООН) щодо стану та динаміки процесів у світовому господарстві. Вміння виявляти причинно-наслідкові зв'язки між ендегенними та екзогенними факторами впливу на розвиток світової економічної системи та формулювати обґрунтовані аналітичні висновки у письмовій формі.
РН 16. Демонструвати знання про стан досліджень міжнародних економічних відносин та світового господарства у міждисциплінарному поєднанні із політичними, юридичними, природничими науками.	Здатність розуміти множинність і дискусійність сучасних наукових підходів до опису закономірностей розвитку світового господарства, зокрема з питань глобалізації, транснаціоналізації, регіональної інтеграції та трансформацій міжнародних ринків. Набуття

	навичок застосування міждисциплінарного інструментарію – з урахуванням правового, географічного та соціального контексту – при аналізі явищ міжнародної економічної діяльності.
РН 18. Досліджувати економічні явища та процеси у міжнародній сфері на основі розуміння категорій, законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку світового господарства з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків.	Вміння застосовувати категоріальний апарат світової економіки для дослідження конкретних ринків, суб'єктів і механізмів міжнародної економічної діяльності з урахуванням просторово-часової динаміки. Навички узагальнення спостережуваних тенденцій за допомогою відповідних аналітичних методів та представлення результатів аналізу у структурованій письмовій формі.

5. Програма практики

Тема 1. Особливості функціонування сучасної світової економічної системи

Об'єктивність розвитку міжнародних економічних зв'язків як передумова становлення світового господарства. Міжнародний поділ праці як основа світового господарства: сутність, фактори поглиблення та основні тенденції розвитку. Категоріальна та сутнісна визначеність: світовий ринок; світове господарство; світова економіка; світова економічна система; глобальна економіка. Системно-структурні ознаки сучасної світової економіки. Інтернаціоналізація господарського життя: об'єктивні причини, особливості, форми. Рівневистість процесу інтернаціоналізації. Способи інтернаціоналізації: екстерналізація та інтерналізація. Глобалізація світової економіки. Відкритість економіки. Позитивні та негативні наслідки глобалізації. Взаємообумовленість процесів глобалізації та постіндустріального розвитку світової економіки. Віртуалізація та діджиталізація світової економіки. Глобальний контекст розвитку української економіки.

Тема 2. Національні економіки в системі світового господарства

Підходи до економічної типології і класифікації країн світу; методики міжнародних організацій: СБ, ООН, МВФ, СОТ, ОЕСР. Регіональна ознака систематизації країн. Групування країн за рівнем економічного розвитку на основі показників ВВП і ВНД. Визначення ролі окремих країн у світовій економіці. Економіка розвинених країн. Економічний розвиток провідних держав в епоху Промислової революції 4.0. Економіка країн, що розвиваються. Особливості економічного зростання та проблеми економічного розвитку в країнах, що розвиваються. Економічні моделі менш розвинутих країн за регіонами світу.

Тема 3. Міжнародна регіональна економічна інтеграція

Економічна інтеграція: сутність, об'єктивні передумови, цілі, форми. Тенденції інтеграції і дезінтеграції. Етапи розвитку економічної інтеграції. Сучасна політика регіоналізму. Економічні наслідки вступу країн у торгово-економічні союзи. Інтеграційні об'єднання як суб'єкти міжнародних економічних

відносин та особлива форма міжсуб'єктних відносин. Види інтеграційних об'єднань: зона преференційної угоди, зона вільної торгівлі, митний союз, економічний союз, спільний ринок, валютний союз, повна інтеграція. Основні інтеграційні угруповання: ЄС, USMC, МЕРКОСУР, Азіатсько-тихоокеанське економічне співробітництво, АСЕАН.

Тема 4. Транснаціоналізація світової економіки

Вимір транснаціоналізації. MNE як суб'єкти сучасної світової економіки; їх роль у міжнародній виробничій та інвестиційній діяльності. Позитивні та негативні ефекти діяльності MNE. Вплив MNE на економіку країн базування та приймаючих країн. Державні MNE. Економіка MNE: масштаби діяльності, витрати, доходи, прибуток. Вартість капіталу. Глобальні стратегії MNE. Злиття і поглинання (M&A). Рівень інноваційного розвитку MNE. Стратегічні альянси як форма транснаціонального бізнесу. Регуляторно-правовий статус MNE. Можливості і межі регулювання діяльності MNE. Соціальна відповідальність MNE.

Тема 5. Міжнародні організації

Міжнародні організації як суб'єкти сучасної світової економіки. Об'єктивність виникнення та значущість у сучасній світовій економіці. Види міжнародних організацій: універсальні, регіональні, субрегіональні; міжурядові, неурядові; формальні, неформальні. Визначення міжнародних економічних організацій за сферами діяльності: міжнародні торгові організації (СОТ, ЮНКТАД); міжнародні фінансові організації (МВФ, Світовий банк). Інші міжнародні економічні організації: UNIDO, FAO, WIPO, ILO.

Тема 6. Світовий ринок товарів і послуг

Особливості сучасного світового товарного ринку; фактори його трансформації. Географічні спрямування товаропотоків. Специфіка конкуренції в умовах сучасного світового товарного ринку. Джерела монополізації світової торгівлі. Вільні економічні зони. Офшорні центри. Динаміка та структура світової торгівлі. Кон'юнктура товарних ринків. Інтернаціональна вартість. Світова ціна. Множинність цін світового товарного ринку. Біржові ціни. Національні інструменти регулювання експорту/імпорту. Проблеми нееквівалентного обміну. Ринки паливно-сировинних, сільськогосподарських товарів. Особливості міжнародної торгівлі промисловими товарами, машинами, обладнанням. Специфіка міжнародної торгівлі послугами, її динаміка, структура та географічні напрями. Світовий ринок транспортних послуг. Розвиток міжнародних транспортних коридорів. Світовий ринок туристичних послуг.

Тема 7. Світовий ринок науково-технічних знань

Сегменти світового ринку науково-технічних знань: міжнародна торгівля технологіями, міжнародний науковий, освітній та інформаційний обмін. Вплив науково-технічного прогресу на тенденції і структуру світового ринку товарів і послуг. Особливості світового ринку технологій. Географічні спрямування технологічних товаропотоків. Світова технологічна піраміда: країни-технологічні лідери (США та інші країни G-7); країни-претенденти на технологічне лідерство (Китай, Південна Корея та ін.); країни-інноваційні аутсайтери та акцептори другосортних технологій. Умови і фактори

міжнародного обміну технологіями; форми їх передачі. Комерційний зміст науково-технічних відносин. Захист інтелектуальної власності. Міжнародна торгівля товарами і послугами як ринковий канал трансферу технологій.

Тема 8. Світовий ринок праці

Функції світового ринку праці. Формування ринку праці в умовах глобалізації. Попит та пропозиція робочої сили на світовому ринку. Сучасна сегментація світового ринку праці. Глобальні тенденції зайнятості. Міжнародна трудова міграція та її причини. Світові хвилі міграцій. Економічні та соціальні наслідки трудової міграції для країн-експортерів і країн-імпортерів робочої сили. Основні центри трудової міграції. Рух, активність міграційних потоків, склад міжнародної міграції робочої сили. Ринок висококваліфікованих фахівців. Ефект «відтоку мізків» (brain drain). Нелегальна міграція. Неконтрольована міграція. Міграційна криза. Регулювання міграції на державному та міжнародному рівнях.

Тема 9. Світовий фінансовий ринок

Утворення світового фінансового ринку як сукупності національних, офшорних і міжнародних фінансових ринків. Сегменти світового фінансового ринку: кредитний ринок, ринок цінних паперів (фондовий), валютний ринок, ринок деривативів. Світові фінансові потоки та їх канали. Географічна структура міжнародних фінансових ринків. Роль міжнародних фінансових центрів. Офшорні фінансові центри. Зв'язок між фінансовим і реальним секторами світової економіки. Загроза незбалансованості секторів, причини і наслідки. Експорт та імпорт капіталу. Форми, учасники і канали міжнародного руху капіталу. Прямі та портфельні інвестиції. Сучасні масштаби та географічна спрямованість міжнародного руху інвестицій. Операції злиття та поглинання, ринок M&A. Форми і методи регулювання міжнародного інвестування. Інвестиційний клімат.

Тема 10. Платіжний баланс

Платіжний баланс як відображення світогосподарських зв'язків країни і макроекономічна модель сукупності міжнародних операцій. Принципи складання, структура платіжного балансу. Регулювання платіжного балансу. Аналіз статей і сальдо платіжного балансу. Важливість платіжного балансу для розробки та реалізації економічної політики держави. Застосування платіжного балансу для прогнозної оцінки товарного, кредитно-фінансового, інвестиційного ринків країни; для здійснення міжнародних порівнянь; виявлення макроекономічних проблем. Чинники, що впливають на платіжний баланс. Механізм підтримання стійкої рівноваги платіжного балансу. Зовнішній борг країн і резервні активи.

6. Структура (тематичний план) практики

Таблиця 3

Структура (тематичний план) навчальної практики «Світова економіка»

Назви теми	Кількість годин		
	денна форма (СІМЕВбд 2025)		
	усього	у тому числі	
		навчальні заняття	самостійна робота
Тема 1. Особливості функціонування сучасної світової економічної системи	23	15	8
Тема 2. Національні економіки в системі світового господарства	23	15	8
Тема 3. Міжнародна регіональна економічна інтеграція	23	15	8
Тема 4. Транснаціоналізація світової економіки	23	15	8
Тема 5. Міжнародні організації	23	15	8
Тема 6. Світовий ринок товарів і послуг	22	15	7
Тема 7. Світовий ринок науково-технічних знань	22	15	7
Тема 8. Світовий ринок праці	22	15	7
Тема 9. Світовий фінансовий ринок	22	15	7
Тема 10. Платіжний баланс	22	15	7
Разом	225	150	75

7. Індивідуальні завдання з практики

Індивідуальна робота здобувача вищої освіти спрямована на поглиблення теоретичних знань та формування аналітичних компетентностей у сфері світової економіки. В межах самостійної роботи за кожною темою практики здобувач виконує аналітичне завдання: складає структурований огляд актуального стану певного сегменту світової економіки на основі даних провідних міжнародних організацій і аналітичних платформ (World Bank Open Data, IMF Data, WTO Stats, UNCTAD). Результати самостійної роботи фіксуються у щоденнику практики та є предметом оцінювання.

8. Вимоги до баз практики

Визначальною базою навчальної практики «Світова економіка» є Полтавський державний аграрний університет (ПДАУ). У межах програми практики проводяться також виїзні практичні заняття на базі компаній, організацій та установ, які є суб'єктами міжнародної економічної діяльності.

Навчальна практика проводиться в аудиторіях кафедри економіки та публічного управління, обладнаних комп'ютерними робочими місцями з доступом до мережі Інтернет. Матеріально-технічна база включає: персональні комп'ютери з пакетами офісного програмного забезпечення, доступ до електронних баз даних та аналітичних ресурсів міжнародних організацій (World Bank, IMF, WTO, OECD, UNCTAD), електронних наукових бібліотек та репозиторіїв, а також до систем аналізу даних та візуалізації інформації.

9. Організація проведення практики

Навчальна практика проводиться науково-педагогічним працівником кафедри економіки та публічного управління згідно розподілу навчального навантаження на поточний навчальний рік для групи (підгрупи) здобувачів вищої освіти. Основними організаційно-методичними документами, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти і керівників практики, є наскрізна програма практики та робоча програма навчальної практики.

Безпосереднє навчально-методичне керівництво і виконання програми навчальної практики забезпечують: гарант освітньо-професійної програми, науково-педагогічний працівник кафедри – керівник практики.

Навчальний відділ забезпечує практикантів бланками звітності про проходження практики, якими є щоденники практики.

Відповідальний за проходження навчальної практики на кафедрі забезпечує проведення зі здобувачами вищої освіти інструктажів з охорони праці та безпеки життєдіяльності.

Керівник навчальної практики від кафедри:

- розробляє методичне забезпечення практики здобувачів вищої освіти;
- проводить інструктаж здобувачів вищої освіти з безпеки життєдіяльності;
- забезпечує якість проходження навчальної практики здобувачів вищої освіти згідно з її програмою;
- розробляє та видає практичні завдання здобувачам вищої освіти;
- здійснює контроль за виконанням програми навчальної практики та термінами її проходження;
- щодня виставляє оцінку в журналі навчальних занять за підсумками роботи за день (у кожній третій парі кожного навчального дня);
- перевіряє щоденники навчальної практики та оцінює результати її проходження здобувачами вищої освіти;
- подає звіт керівника навчальної практики на кафедру та у відділ практики та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників;
- здійснює виконання інших функцій, визначених законодавством та внутрішніми нормативно-правовими актами Університету.

Здобувачі вищої освіти, які проходять навчальну практику, зобов'язані:

- ознайомитися з програмою навчальної практики;
- отримати документи для проходження навчальної практики;
- пройти інструктаж з безпеки життєдіяльності та дотримуватися правил безпеки життєдіяльності;
- виконувати завдання, передбачені програмою навчальної практики;
- вести щоденник практики, фіксуючи зміст виконаних завдань та досягнуті результати;
- оформити звітну документацію з навчальної практики та подати її керівнику практики від кафедри.

10. Вимоги до звітної документації з практики

Після закінчення періоду навчальної практики здобувачі вищої освіти звітують про виконання програми практики. За результатами проходження навчальної практики здобувач вищої освіти подає керівнику щоденник навчальної практики для перевірки та оцінювання. У щоденнику здобувач у хронологічному порядку відображає зміст роботи, виконаної під час практики, з коротким її аналізом, зазначаючи, у тому числі, результати виконання завдання самостійної роботи.

Керівник навчальної практики робить письмовий висновок про виконання програми практики здобувачем вищої освіти у відповідному розділі щоденника.

11. Підведення підсумків практики і оцінювання її результатів

Оцінювання результатів навчальної практики здійснюється керівником навчальної практики від кафедри на підставі:

- виконання практичних завдань за кожним навчальним днем теми практики (0 – 9 балів за тему);
- заповнення щоденника навчальної практики за темою (0 – 1 бал за тему).

Бальна оцінка виставляється наприкінці кожного навчального дня (відповідно третій парі) і фіксується в журналі обліку навчальних занять. Клітинки журналу першої та другої пар кожного навчального дня заповнюються символом «—». Практика складається з 10 тем: теми 1 – 5 розраховані на 3 навчальні дні кожна (по 9 пар), теми 6 – 10 – на 2 навчальні дні кожна (по 6 пар). Щоденна бальна оцінка за кожною темою розподіляється рівномірно між її навчальними днями. Максимальний сумарний бал за кожную тему становить 10 балів.

Схема нарахування балів наведена в табл. 4. Критерії оцінювання видів робіт під час практики подані в табл. 5 – 6. Оцінка за практику виставляється згідно суми набраних балів за виконання всіх видів робіт під час практики за 100-бальною, чотирибальною схемами та шкалою ЄКТС (табл. 4).

Таблиця 4

**Схема нарахування балів з навчальної практики
«Світова економіка»**

Назва тем	Види робіт під час практики за темами		
	Заповнення щоденника практики	Виконання завдань практики	Разом балів
Тема 1. Особливості функціонування сучасної світової економічної системи	1	9	10
Тема 2. Національні економіки в системі світового господарства	1	9	10
Тема 3. Міжнародна регіональна економічна інтеграція	1	9	10
Тема 4. Транснаціоналізація світової економіки	1	9	10
Тема 5. Міжнародні організації	1	9	10
Тема 6. Світовий ринок товарів і послуг	1	9	10
Тема 7. Світовий ринок науково-технічних знань	1	9	10
Тема 8. Світовий ринок праці	1	9	10
Тема 9. Світовий фінансовий ринок	1	9	10
Тема 10. Платіжний баланс	1	9	10
Разом балів за темами / видами робіт	10	90	100

Таблиця 5

**Шкала та критерії оцінювання
заповнення щоденника практики**

Кількість балів	Критерії оцінювання
1 бал (максимальна)	Здобувачем записано у щоденнику тему виконаної роботи та зафіксовано рівень досягнення запланованих результатів навчання при виконанні завдань з практики за відповідною темою.
0 балів (мінімальна)	Здобувачем не виконано записів у щоденнику за результатами роботи за темою практики, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Таблиця 6

**Шкала та критерії оцінювання
Виконання завдань практики за темами**

Кількість балів	Критерії оцінювання
9 балів (максимальна)	Завдання правильно виконано в повному обсязі. Здобувач продемонстрував глибоке розуміння теоретичного матеріалу теми, вміння використовувати статистичні та аналітичні бази даних міжнародних організацій, навички критичного аналізу і систематизації інформації,

	здатність формулювати обґрунтовані висновки щодо тенденцій розвитку відповідного сегменту світової економіки.
7 балів	Завдання виконано не в повному обсязі (до 75 %), або виконано повністю із незначними помилками. Здобувач продемонстрував належне розуміння змісту теми та вміння працювати з міжнародними статистичними джерелами, проте аналітичні висновки потребують уточнення або доопрацювання.
5 балів	Завдання виконано частково (до 50 %), або ж виконано повністю із значними (але не критичними) помилками. Здобувач продемонстрував поверхнєве розуміння матеріалу теми, обмежені навички пошуку та аналізу відповідних даних, висновки носять загальний характер без належного аналітичного обґрунтування.
2 бали	Завдання виконано частково (до 25 %) і з суттєвими помилками. Здобувач показав слабе знання теоретичного підґрунтя теми, не продемонстрував навичок роботи з міжнародними інформаційними ресурсами.
0 балів (мінімальна)	Завдання не виконано, що не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

Таблиця 7

Схема оцінювання навчальної практики

За 100-бальною шкалою	Оцінка за 4-бальною шкалою	Шкала ЄКТС
90 – 100	відмінно	A
82 – 89	добре	B
74 – 81	добре	C
64 – 73	задовільно	D
60 – 63	задовільно	E
35 – 59	незадовільно з можливістю повторного складання	FX
1 – 34	незадовільно з обов'язковим повторним проходженням практики	F

12. Політика проходження практики

- щодо термінів проходження та звітування за результатами практики:

Навчальна практика здобувачів вищої освіти денної форми здобуття освіти здійснюється згідно з графіком навчального процесу протягом окремого періоду в межах навчального року.

Підсумкова оцінка з навчальної практики «Світова економіка» виставляється її керівником в останній день на підставі перевірки щоденника та результатів виконання практичних завдань.

- щодо академічної доброчесності:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної діяльності.

Здобувачі вищої освіти можуть використовувати системи генеративного штучного інтелекту для пошуку інформації та формування первинного

аналітичного огляду, для отримання покрокових роз'яснень щодо методики аналізу даних та побудови аргументації, для добору тематичних літературних і статистичних джерел, для перевірки логіки та структури аналітичних висновків. Суворо забороняється повна генерація аналітичних матеріалів та звітних документів за допомогою систем штучного інтелекту без самостійного осмислення і обробки відповідної інформації здобувачем.

При виявленні академічного плагіату під час виконання запланованих видів робіт такі роботи не зараховуються та повертаються на доопрацювання зі зниженням загальної оцінки мінімум на 20 %.

- Щодо відвідування занять:

Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим. Відмітка про відвідування здійснюється в журналі обліку аудиторної навчальної роботи викладача.

У разі пропуску занять з поважних причин здобувач зобов'язаний надати підтверджуючий документ керівнику практики не пізніше наступного робочого дня після закінчення дії поважної причини. Пропущені заняття підлягають відпрацюванню у строки, визначені керівником практики, але не пізніше останнього дня проходження практики.

Пропуски занять без поважної причини є підставою для зниження загальної оцінки з практики внаслідок того, що за темами у дні відсутності здобувача вищої освіти бали не нараховуються (табл. 4).

- Щодо оскарження результатів оцінювання:

Порядок оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до керівника практики з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. У разі неможливості спільного врегулювання ситуації здобувач вищої освіти має право оскаржити результати не пізніше наступного робочого дня після їх оголошення. За результатом апеляції оцінка результатів навчання здобувача вищої освіти не може бути зменшена.

13. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Світова економіка : підручник / за ред. О. А. Довгаль, С. В. Беренда, А. П. Голіков, В. В. Гончаренко та ін. 2-ге вид., перероб. та доп. Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2025. 532 с.

2. Світова економіка : навч. посібник / ред. В. М. Фомішина. Одеса : ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 612 с.

3. Світове господарство і міжнародні економічні відносини : навч. посібник / Бестужева С. В., Вовк В. А., Козуб В. О. та ін.; за заг. ред. Т. В. Шталь. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 239 с.

4. Сидоров О.А. Світова економіка та міжнародні економічні відносини: підруч. / О. А. Сидоров, Н. О. Фісуненко, Т. В. Альошина; ред. П. А. Фісуненко. Дніпро: Арт-Прес, 2023. 400 с.

5. World Economic Situation and Prospects. Department of Economic and Social Affairs United Nations, 2022. 232 p.

6. Carbaugh R. International Economics. South-Western College Publishing; 18th edition, 2022. 576 p.

7. World Economy and International Business : theories, trends, and challenges/ ed. Alexander Bulatov et al. Cham : Springer, 2023. 830 p.

Допоміжні

1. Багатонаціональні підприємства та глобальна економіка : монограф. / за ред. О.І. Рогача. К.: «Видавництво «Центр учбової літератури», 2020. 368 с.

2. Гуткевич С.О., Корінько М.Д., Сафонов Ю.М. Міжнародна економіка: підруч. 3-є вид., перероблене та доповнене. Вид-во «Діса Плюс», 2021. 428 с.

3. Григор'єв Г.С. Міжнародна економіка: практикум/ Г.С.Григор'єв. Київ : НаУКМА., 2024. 145 с.

4. Кібік О. М. Нестерова К. С., Хаймінова Ю. В. Міжнародна економіка : навч.-метод. посіб. Одеса : НУ «ОЮА», 2020. 85 с.

5. Міжнародна економіка : підручник / за ред. В. Г. Герасимчука, С.В. Войтка. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2024. 632 с.

6. Міжнародна економіка : підручник для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю «Економіка» / В.Г. Герасимчук, С.В. Войтко, Б.С. Серебренніков, Т.В.Сакалош; КПП ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2024. 533 с.

7. Williamson J. The World Economy: A Textbook in International Economics. 480 p. URL: <https://www.slideshare.net/fofoasasaZZ/the-world-economy-a-textbook-in-international-economics-pdf-97337768>.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України. URL: <http://www.rada.kiev.ua>.

2. Державна служба статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>.

3. Кабінет Міністрів України. URL: <http://www.gov.ua>.

4. Міністерство економіки, охорони довкілля та сільського господарства України. URL: <https://me.gov.ua/?lang=uk-UA>.

5. Національний Банк України. URL: <https://bank.gov.ua/>

6. Національний інститут стратегічних досліджень. URL: <http://www.niss.ua>.

7. Урядовий портал. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/>.

8. International Monetary Fund. URL: <https://www.imf.org/en/Home>

9. Food and Agriculture Organization of the United Nations. URL: <http://www.fao.org/home/en/>.

10. Group of Seventy Seven. URL: <http://www.g77.org>

11. Group of Twenty Finance Ministers and Central Bank Governors. URL: <http://www.g20.org>

12. KOF Konjunkturforschungsstelle. URL: <https://kof.ethz.ch/>

13. Organisation for Economic Co-operation and Development. URL: <https://www.oecd.org/>

14. Paris Club. URL: <http://www.clubdeparis.org>.

15. The Club of Rome. URL: <http://www.clubofrome.org>
16. United Nations Conference on Trade and Development. URL: <https://unctad.org/>
17. United Nations. URL: <https://www.un.org/en/>
18. United Nations Industrial Development Organization. URL: <https://www.unido.org/>
19. World Bank Group. URL: <https://www.worldbank.org/en/home>
20. World Trade Organization. URL: <https://www.wto.org>